

Obsah

Seznam použitých zkratk	11
Úvod	14
1 Ošetřování nemocného s bolestí (Martina Cahová)	15
1.1 Charakteristika bolesti	15
1.2 Význam bolesti	15
1.3 Vnímání bolesti	16
1.4 Typy bolesti	16
1.4.1 Typy bolesti dle místa vzniku	16
1.4.2 Typy bolesti z hlediska průběhu	16
1.4.3 Typy bolesti dle postižených orgánů a charakteru	17
1.5 Posuzování bolesti	17
1.5.1 Umístění bolesti	17
1.5.2 Charakteristika bolesti	17
1.5.3 Intenzita bolesti	18
1.5.4 Časové určení bolesti	19
1.5.5 Reakce organismu na bolest	19
1.6 Terapie bolesti	19
1.6.1 Tradiční terapie	19
1.6.2 Netradiční terapie	20
1.7 Psychická bolest	21
1.8 Ošetřování nemocného s bolestí – zásady	21
2 Péče o spánek a odpočinek (Martina Cahová)	22
2.1 Spánek	22
2.1.1 Fyziologie spánku	23
2.1.2 Spánková hygiena	24
2.1.3 Poruchy spánku	24
2.1.4 Zásady kvalitního spánku při pobytu v nemocnici	26
2.1.5 Podávání léků podporujících spánek – HYPNOTIKA	26
2.1.6 Stařecká nespavost	26
2.2 Odpočinek	27
3 Monitorace fyziologických funkcí (Kristýna Kyseláková)	29
3.1 Sledování tělesné teploty (TT)	29
3.1.1 Faktory ovlivňující měření tělesné teploty	29
3.1.2 Měření tělesné teploty	30
3.1.3 Způsoby měření tělesné teploty	31
3.2 Sledování pulzu (P)	36
3.2.1 Faktory ovlivňující měření pulzu	37
3.2.2 Hodnocení pulzu	37

3.2.3	Způsoby měření pulzu	38
3.3	Sledování dechu (D)	40
3.3.1	Faktory ovlivňující měření dechu	40
3.3.2	Hodnocení dechu	41
3.3.3	Způsob měření dechu a další možnosti měření dechu	42
3.4	Sledování krevního tlaku (TK)	42
3.4.1	Faktory ovlivňující měření krevního tlaku	43
3.4.2	Hodnocení krevního tlaku	43
3.4.3	Způsoby měření krevního tlaku a další možnosti měření krevního tlaku	44
3.4.4	Místa měření krevního tlaku	44
3.5	Sledování výšky a tělesné hmotnosti	47
3.5.1	Sledování hmotnosti starších dětí a dospělých	48
3.5.2	Měření výšky starších dětí a dospělých	48
4	Ošetřování nemocných při vyprazdňování moči a stolice (<i>Helena Čermáková</i>)	51
4.1	Vyprazdňování stolice	51
4.1.1	Faktory ovlivňující defekaci	52
4.1.2	Poruchy vyprazdňování stolice	52
4.1.3	Patologické změny v barvě stolice a jiné patologie	53
4.1.4	Ošetřování nemocného při klyzmatu	54
4.1.5	Digitální vybavení stolice	62
4.1.6	Péče o nemocného s průjmem a inkontinencí	63
4.2	Vyprazdňování moči	64
4.2.1	Faktory ovlivňující vyprazdňování moči	65
4.2.2	Sledování bilance tekutin	66
4.2.3	Poruchy vyprazdňování moči	67
4.2.4	Ošetřování nemocného při katetrizaci močového měchýře	68
4.2.5	Čistá intermitentní katetrizace – čikování (ČIK)	81
5	Podávání léků (<i>Iva Lambova, Lenka Neumanová, Jana Soudková, Jana Váňová, Martina Cahová, Kristýna Kyseláková</i>)	83
5.1	Léčivo (<i>Iva Lambova</i>)	83
5.1.1	Formy léků	83
5.1.2	Označení léků	85
5.1.3	Objednávání léků	86
5.1.4	Platnost receptu	87
5.1.5	Hospodaření s léky	87
5.1.6	Účinky léků	89
5.1.7	Způsoby aplikace léků	90
5.2	Podávání léků ústy – <i>per os</i> (<i>Lenka Neumanová</i>)	92
5.2.1	Formy léků podávaných ústy	92
5.2.2	Příklady záznamu ordinace léků v teplotní tabulce nemocného ..	94
5.2.3	Příprava léků podle lékové formy	95
5.2.4	Komplikace při podávání léků <i>per os</i>	96
5.2.5	Zvláštnosti při podávání léků <i>per os</i> dětem	96

5.3	Podávání léků na kůži – <i>per cutam</i> (Lenka Neumanová)	97
5.3.1	Formy léků podávaných na kůži	98
5.3.2	Postup při výkonu vzhledem k formám dermatik	100
5.3.3	Komplikace při podávání léků na kůži	101
5.4	Podávání léků do oka (Lenka Neumanová)	101
5.4.1	Formy léků podávaných do oka	102
5.4.2	Postup při aplikaci očních kapek, mastí a gelů	103
5.4.3	Postup při výplachu a koupeli oka	105
5.4.4	Postup při koupeli oka pomocí oční vaničky	106
5.4.5	Postup při výplachu oka pomocí undiny nebo jiné nádoby určené k výplachu oka	106
5.4.6	Komplikace při podávání léků do oka	107
5.5	Podávání léků do ucha (Lenka Neumanová)	108
5.5.1	Formy léků podávaných do ucha	108
5.5.2	Postup při aplikaci kapek a mastí do ucha	110
5.5.3	Postup při výplachu ucha	111
5.5.4	Komplikace při podávání léků do ucha	112
5.6	Podávání léků do nosu (Lenka Neumanová)	113
5.6.1	Formy léků podávaných do nosu	113
5.6.2	Postup při aplikaci kapek, sprejů a mastí do nosu	115
5.6.3	Komplikace při podávání léků do nosu	116
5.7	Podávání léků do konečníku – <i>per rectum</i> (Lenka Neumanová).....	117
5.7.1	Formy léků podávaných do konečníku	117
5.7.2	Postup při aplikaci čípků, mastí a krémů	118
5.7.3	Komplikace při podávání léků <i>per rectum</i>	119
5.8	Podávání léků do pochvy – <i>per vaginam</i> (Lenka Neumanová)	120
5.8.1	Formy léků podávaných do pochvy	120
5.8.2	Postup při aplikaci čípků, mastí, krémů, vaginálních tablet a koulí	121
5.8.3	Postup při výplachu pochvy	122
5.8.4	Komplikace při podávání léků do pochvy	123
5.9	Ošetřování nemocného s inhalací (Jana Soudková)	124
5.9.1	Druhy inhalací	124
5.9.2	Inhalační systémy	125
5.9.3	Typy inhalačních systémů dle formy	126
5.9.3.1	Aerosolové dávkovače	126
5.9.3.2	Inhalační systémy pro práškovou formu léku	127
5.9.3.3	Nebulizátory (nebulizované neboli „vlhké“ aerosoly)	129
5.10	Oxygenoterapie (Jana Váňová)	132
5.10.1	Oxygenoterapie (kyslíková terapie)	133
5.10.2	Kyslíková tlaková láhev	134
5.10.3	Centrální rozvod kyslíku	135
5.10.4	Pomůcky k oxygenoterapii	137
5.11	Podávání léků injekcemi (Martina Cahová, Kristýna Kyseláková)	140
5.11.1	Injekční stříkačky a jehly	141
5.11.2	Léky podávané injekcemi	144

5.11.3	Intradermální podávání léků (i.d.)	147
5.11.4	Subkutánní podávání léků (s.c.)	147
5.11.5	Intramuskulární podávání léků (i.m.)	156
5.11.6	Intravenózní aplikace (i.v.)	162
6	Parenterální výživa (Jana Váňová, Jana Toufarová)	166
6.1	Vnitřní prostředí a elektrolyty (Jana Váňová)	166
6.2	Infuzní terapie (Jana Toufarová)	168
6.2.1	Rozdělení infuzních roztoků	169
6.2.2	Přípravky k aplikaci parenterální výživy	172
6.3	Cévní přístupy pro intravenózní aplikaci (Jana Toufarová)	174
6.3.1	Jednotlivé cévní přístupy	174
6.3.2	Ošetřování centrálního žilního vstupu (krátkodobý, dlouhodobý)	185
6.3.3	Průchodnost u cévních vstupů	189
6.3.4	Jednotlivé komponenty infuzní linky	191
7	Enterální výživa (Jana Toufarová)	198
7.1	Jednotlivé typy sond	200
7.2	Komplikace enterální výživy	205
8	Transfuzní terapie (Jana Soudková)	206
8.1	Transfuze	206
8.2	Odběr krve	206
8.3	Druhy transfuzí	210
8.4	Transfuzní přípravky, krevní deriváty	211
8.5	Ukončení transfuze	219
8.6	Možnosti podání transfuzního přípravku	220
9	Odběry biologického materiálu (Jana Soudková, Helena Čermáková)	222
9.1	Odběry krve (Jana Soudková)	222
9.1.1	Druhy vyšetření krve	225
9.1.2	Způsoby odběrů krve	242
9.1.3	Praktické provedení odběrů krve	244
9.1.4	Nejčastější chyby při odběrech krve	249
9.2	Odběry moči k vyšetření (Jana Soudková)	250
9.2.1	Zásady a způsoby odběru moči	250
9.2.2	Druhy vyšetření moči	253
9.3	Odběry stolice (Helena Čermáková)	261
9.3.1	Druhy vyšetření stolice	262
9.4	Odběry sputa (Helena Čermáková)	265
9.5	Odběr biologického materiálu technikou výtěru/stěru (Helena Čermáková)	266
9.6	Odběry žaludečního obsahu	267
9.7	Odběry duodenálního obsahu	268

10	Asistence při převazech (<i>Martina Cahová, Iva Lambova, Kristýna Kyseláková</i>)	270
10.1	Základní chirurgické názvosloví (<i>Martina Cahová</i>)	270
10.1.1	Chirurgické instrumentárium	271
10.1.2	Šicí materiály	276
10.1.3	Rány	278
10.2	Převazy (<i>Kristýna Kyseláková</i>)	279
10.2.1	Způsoby manipulace se sterilními nástroji	281
10.2.2	Asistence při převazu aseptické rány	282
10.3	Asistence při převazu septické rány (<i>Iva Lambova</i>)	283
10.4	Ošetřování chronických ran (<i>Martina Cahová</i>)	286
10.4.1	Hojení ran	287
10.4.2	Přípravky k ošetřování chronických ran	288
10.5	Ošetřovatelská péče u nemocného s drenáží (<i>Iva Lambova</i>)	290
10.5.1	Dělení drénů podle materiálu	291
10.5.2	Druhy drénů podle tvaru	291
10.5.3	Dělení drenážních systémů	292
10.6	Ošetřovatelská péče o nemocného se stomií (<i>Iva Lambova</i>)	298
10.6.1	Dělení stomií podle časového trvání	298
10.6.2	Dělení stomií podle funkce	298
10.6.3	Dělení stomií podle lokalizace	299
10.6.4	Stomické pomůcky	302
10.6.5	Stomické příslušenství	303
10.6.6	Ošetření stomie nemocnému	304
11	Základy punkcí a biopsií (<i>Lenka Neumanová</i>)	306
11.1	Lumbální punkce	306
11.2	Břišní punkce	311
11.3	Hrudní punkce	314
11.4	Sternální punkce	317
11.5	Biopsie jater	321
11.6	Biopsie ledvin	324
12	Rehabilitační ošetřovatelství a balneologie (<i>Jana Soudková, Jana Váňová</i>)	328
12.1	Metody a účinky rehabilitace	328
12.1.1	Kondiční cvičení	329
12.1.2	Polohování	331
12.1.3	Dechová gymnastika	336
12.1.4	Vertikalizace, základ kinestetické mobilizace	339
12.1.5	Kompenzační pomůcky používané při chůzi	342
12.1.6	Termoterapie	344
12.1.7	Imobilizační syndrom	348
12.1.8	Základy konceptu bazální stimulace	352
12.1.9	Balneologie	354
12.1.10	Klimatoterapie	358

Seznam literatur 360

Rejstřík 365